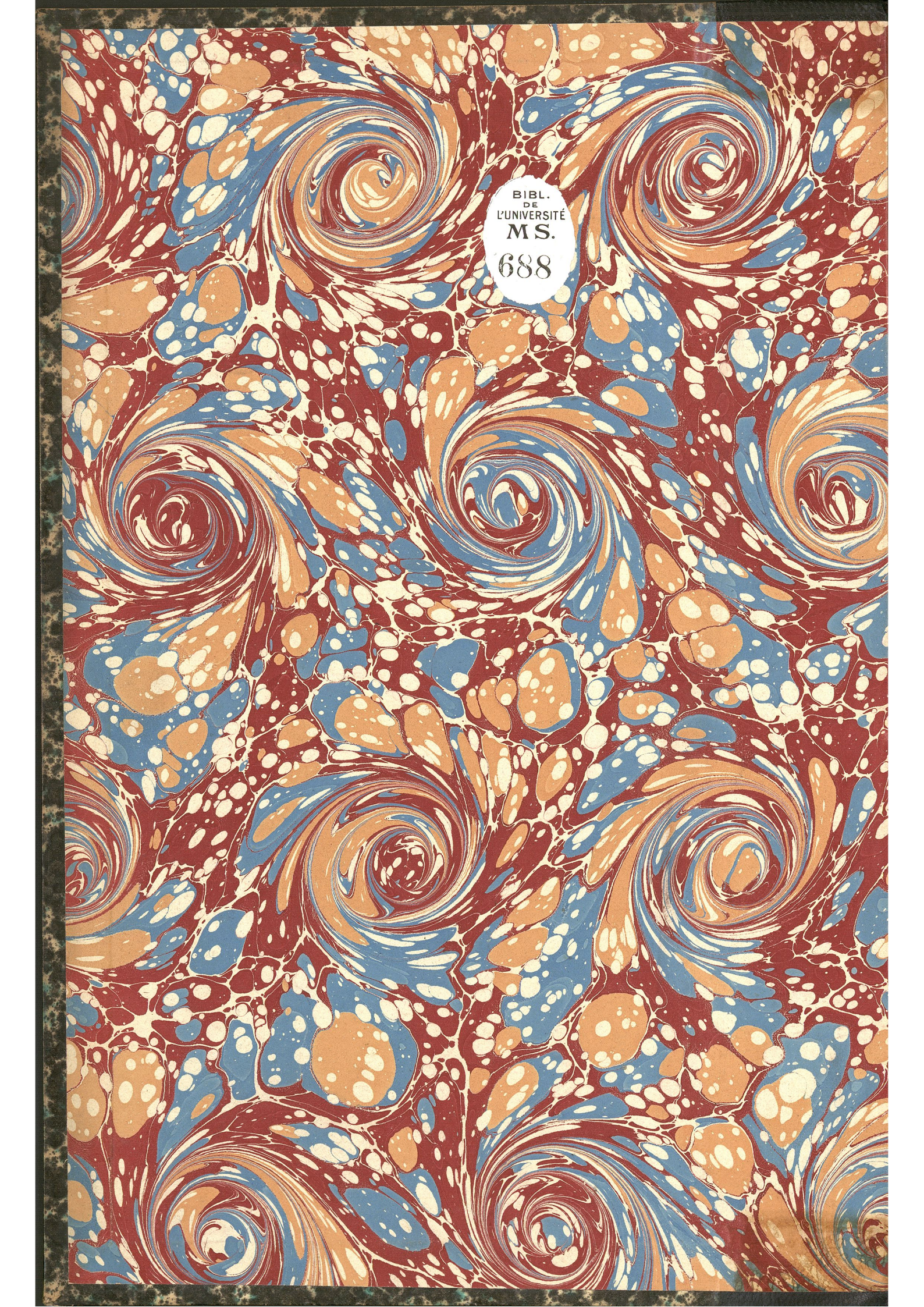

BIBLIOTHEQUE DE L'UNIVERSITE

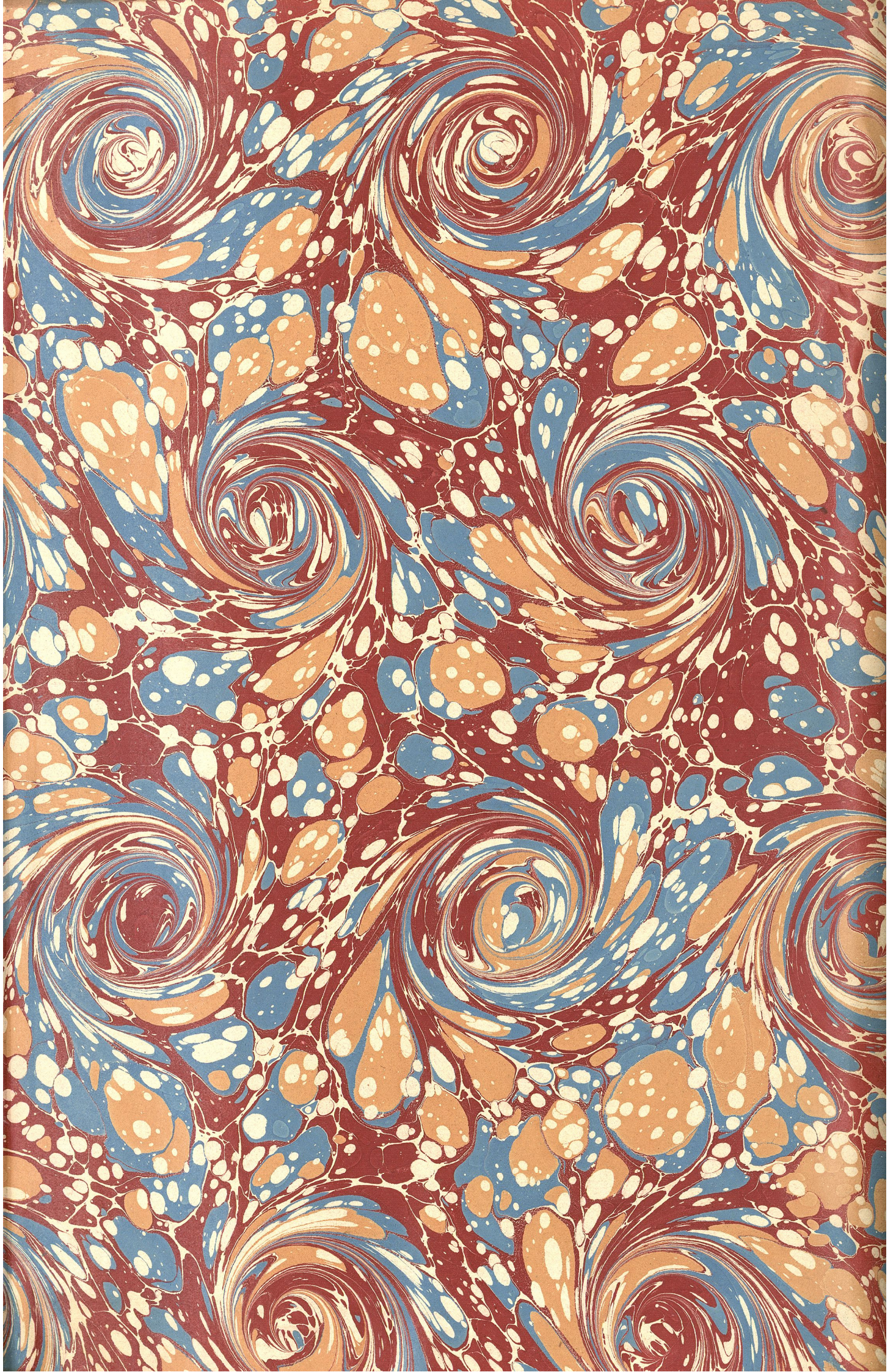
FACULTE
DE
THEOLOGIE
DE PARIS
—
THESES

BIBL.
DE
L'UNIVERSITE
MS.
688

BIBL.
DE
L'UNIVERSITÉ
MS.

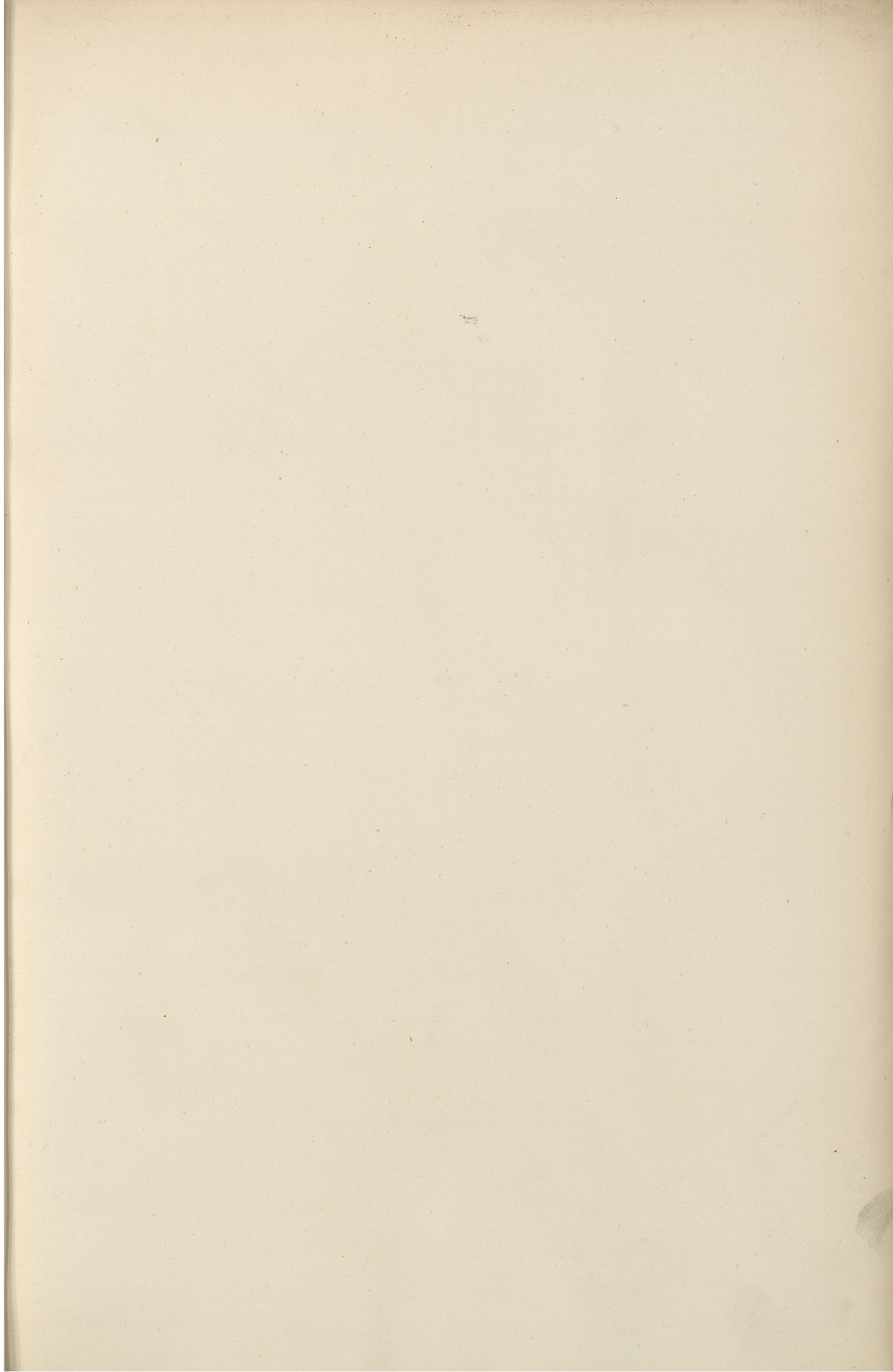
688

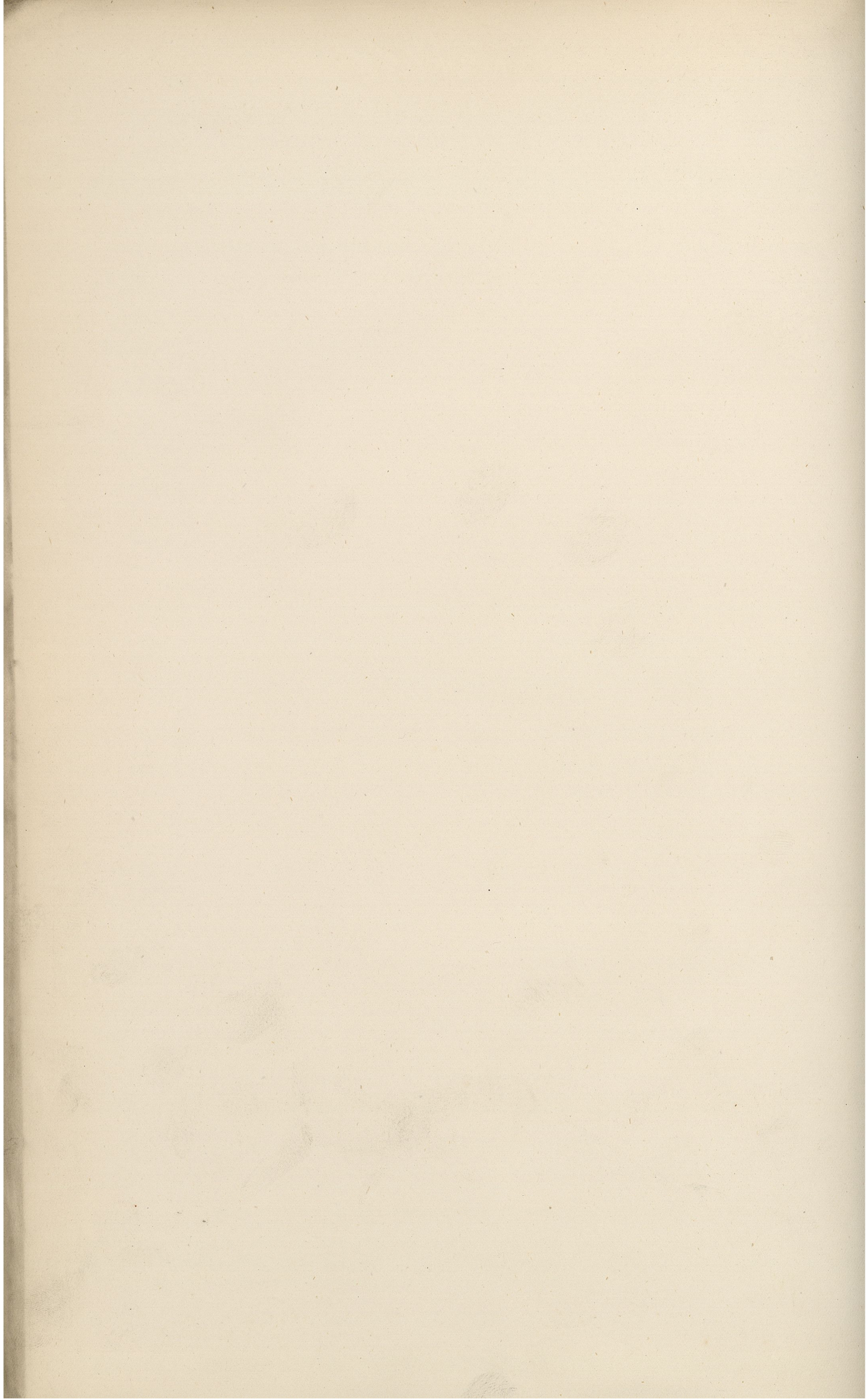

Volume de 274 feuillets
(moins 12, 28, 45, 84, 210, 211, 243, 244)

20 juin 1912

(collat)

Ni. Lavigner

128

Thesis Theologica

pro licentiâ assequendâ.

De Fide.

Delacroix

Rector Eccl. loci vulgò dicti Brueil

1859.

1841

Mr. Langier

Thurs. The 10th

pro. 10th of September.

De Fid.

De la Roche
Paris 10th of Sept.

1841

De Fide

Vox Fides in genere variis acceptionibus apud auctores sacros et Ecclesiasticos usurpatur: 1° pro fidelitate in promissis, sic Rom. III. 3. Numquid incredulitas illorum fidem Dei evacuat, absit? 2° pro ipsis promissis sic I Tim. V. 12 de quibusdam viduis dicitur: Primam fidem irritam fecerunt. 3° pro ipsa conscientia vel intima persuasione, ut Rom. XIV. 23. Unum quod non est ex fide, peccatum est. 4° pro fiducia ut apud Jacob. 1. 6, Postulet in fide nihil hesitans pro pro ipso fidei objecto ut in Symbolo sancti Athanasii: haec est fides catholica, quam nisi quisque fideliter firmiterque tenuerint crediderit, salvus esse non poterit.

Communis per fidem intelligitur assensus intellectus propter alterius auctoritatem: si propter hominis vel hominum auctoritatem, fides est humana, sed quia haec quanta cumque sit, si credamus testimonio quorundam recentiorum imprimis D. D. Lamennais et Gerbet, quum in rebus ad religionem pertinentibus, minimè sit sufficiens, non immoramur ut ejus proprietates stabiliamus;

sin autem fit assensus propter Dei auctoritatem,
fides est divina, de qua sola acturi sumus.

Fides sic spectata considerari potest
ut actus vel ut virtus, sed de eâ sub priori respectu
nobis tractandum est. Breviter ergo dicemus 1° de
eius essentiâ et de principio 2° de objecto mate-
riali 3° de objecto formali seu de motivo 4° de
proprietatibus 5° de subiecto.

De essentiâ Fidei.

Fides est virtus theologica à Deo infusa,
inclinans nos ad firmiter assentiendum, ob divi-
nam veracitatem, omnibus quæ Deus revelavit et
per Ecclesiam nobis credenda proposuit.

Dicitur virtus theologica quia
Deum immediate respicit, à Deo infusa quia
fides est donum supernaturale quod Deus in nobis
sine nobis operatur et quod nostris viribus esse qui
nunquam possumus inclinans nos ad firmiter
credendum nam assensus fidei requirit cum firmi-
tine consistere et dubius in fide fit hæreticus.

Ob divinam veracitatem veritas enim infalli-
bilis (quæ est ipse Deus) est formale objectum
fidei. Omnibus quæ Deus revelavit, omnia enim
à Deo revelata sunt objectum fidei materiale.
Et per Ecclesiam nobis credenda proposuit, divina
enim revelatio nobis non patet, nisi per Ecclesiam
quæ revelationes proponit et quæ ex Dei volun-

tate in errorem nec induci nec inducere potest.

Nemo est catholicus qui hanc definitionem à nobis allatam non admittat, rejicit ut verò à Calvinistis qui licet nihilominus necessitatem hujus virtutis agnoscant differunt tamen in assignandâ notione et in variis sententiis abeunt sed hoc duæ præcipue sunt quæ cum verâ doctrinâ conciliari nequeunt. Dicunt enim 1° fidem non esse assensum quo veritates revelatæ firmiter credantur, sed fiduciam quâ certò credimus nos promissionum Dei et justitiæ ejus participes fieri, sed hæc allegatio rejicienda est ex Scripturâ sacrâ et ex Patribus. In multis enim locis Scripturæ fides ad justificationem requisita exhibetur ut actus intellectus quo credimus Dogmata, non verò quo credimus nos justificari v.g. apud Joan. III. 6: sic Deus dilexit mundum ut Filium suum unigenitum daret, ut omnis qui credit in eum non pereat — marc. XVI. 15. Euntes in mundum universum, prædicatè Evangelium omni creature; qui crediderit et baptizatus fuerit, salus erit etc.

In aliis fides à spe seu fiduciâ distinguitur v.g. 1 Cor. XIII. 13: Nunc autem manent fides spes et charitas, tria hæc 1 Petr. I. 21. Qui suscitavit eum à mortuis et dedit ei gloriam ut fides et spes vestra esset in Deo.

Non sunt minùs clara Testimonia S. S. Patrum qui fidem collocant in actu intellectus quo creduntur Dogmata, spem verò in actu voluntatis quo

sperant ut res promissae. Sit in exemplum sit
in Ench. cap. 1. Quid sperari potest quod non credi-
tus? Porro aliquid etiam quod non speratur,
credi potest. Quis namque fidelium poenas non
credit impiorum, non sperat tamen.

2° Calvinistae asserunt fidem per se justificari,
ac proinde nullam esse fidem divinam charitate
perfecta destitutam sed in hoc pariter errant
ut constat 1° ex diversis scripturae sacrae
testibus in quibus fides exhibetur existens indepen-
denter à charitate sic v.g. I Cor. XIII. 2: si habuerim
omnem fidem, ita ut montes transferam, charitatem
autem non habuerim, nihil sum. Iacob. II. 14: Quid pro-
derit, fratres mei, si fidem quis dicat se habere,
opera autem non habeat? Quid clarius desiderari
potest 2° ex testimoniis Patrum inter quos utari
potest S. Augustinus cujus sunt haec verba in
Psalm. XXXI. Enarrat. 2: u Si fides sine dilectione sit,
sine opere erit. Ne autem multa cogites de opere
fidei, adde illi spem et dilectionem. Insuper
sententia nostra est de fide ut potè expressa
in concilio Trid. sess. 6. can. 28: si quis dixerit,
emissa per peccatum gratia, simul et fidem
semper amitti aut fidem quae remanet non esse
veram fidem, licet non sit viva; aut eum qui
fidem sine charitate habet non esse Christianum
anathema sit.

Fides quidem divina est fundamentum chari-
tatis et ideo charitas absque fide subsistere

non potest, sed fides potest esse sine charitate, sicut
fundamentum sine edificio, quamvis edificium
esse non possit sine fundamento ergo ex his omnibus
funditus ruit systema Calvinistarum.

De Principio Fidei.

Principium Fidei est Deus auctor gratiae et
gloriae homini infundens lumen fidei supernaturale
quod per sacramenta et bona opera augetur et
perficitur.

Deus quidem est similiter principium rationis et
per eam lumen quoque menti infundit sed solum
modo naturale quod per aetatem, experientiam
et aliorum consortium evolvitur atque perficitur.

Hinc fides et ratio licet eundem habeant aucto-
rem sunt valde distinctae, nihilominus nulla
inter eas vigere debet repugnantia et ad id a
Creatore ordinatae sunt ut mutuum sibi prebe-
ant auxilium, fides tamen praestantior est et
multas solvit quaestiones quarum notitiam non
potest attingere ratio sibi in se relicta.

De Objecto materiali Fidei.

Objectum materiale Fidei est illud circa quod
versatur fides seu id quod creditur, nempe Deus ipse
principaliter et deinde omnia a Deo revelata,
ita s. Thomas qu. 14 de vet. art. 8 dicens: Fides que

hominem divine cognitioni conjungit per
se, ipsum Deum habet principale objectum,
alia vero consequenter adjecta.

Hæc res revelatæ fide divina credendæ
ut patet ex definitione allatâ sed revelatio
duplici modo fieri potest, explicitè vel impli-
citè. Est explicita, si propriis vel synonymis
terminis in deposito revelationis contineatur
et est certò de fide v.g. In Deo tres sunt
personæ: Verbum caro factum est; Christus
pro nobis mortuus est. Est autem implicita
quandò non propriis aut synonymis verbis sed
æquivalentibus exprimitur: v.g. in Christo
unica est personæ, duæ sunt naturæ, duæ
sunt voluntates.

Propositiones implicitè revelatæ ex
propositionibus explicitè revelatis deducun-
tur sive, sine ope discursus, ex aliâ revelatâ
aut ex duabus præmissis revelatis, sive ope
rationis ex unâ præmissâ revelatâ et ex
alterâ præmissâ non revelatâ et idèò
vocantur conclusiones theologice.

Propositio evidenter deducta ex aliâ
revelatâ sine ope discursus est de fide ut
potè pars in toto revelatâ vel saltem tanquàm
ex solâ revelatione sine ope rationis deducta
et idèò æquivalens propositioni immediatè
revelatæ.

Propositio deducta ex duabus præmissis revelata
est de fide ut potè duabus præmissis in unam junctis
identica vel in illis ut pars in toto contenta,
vel tanquam è solâ revelatione deducta.

Propositio deducta, ope discursus,
ex duabus præmissis quarum una revelata est et
altera non revelata, conclusio probabilis non
est de fide ut potè particeps naturæ ut rursus que
propositionis tum revelatæ tum non revelatæ
et idè est mediata tantum revelatæ vel simpli-
citer conclusio theologica.

Nunc nobis hæc questio examinanda
occurrit? Non objectum Fidei crevit decursu temporis?

Antequam respondeatur, hæc notanda sunt.

1° Objectum Fidei crescere potest simpliciter
vel secundum quid: crevit simpliciter si Deus
aliquid novi revelet, crevit verò secundum quid
si revelatio jam facta per auctoritatem infail-
libilem explicetur, vel ad singulæ objecta
applicetur, vel controversa definitione roboretur.

2° Duplex instituendum est tempus, prius
erit ab Adamo usque ad Christum et ad Apostolos
inclusive, posterius autem ab eorum temporibus
usque ad nostram ætatem.

His positis, sic procedendum est: omnes patenter
objectum fidei crevisse secundum quid ab Adamo
usque ad Christum et ad Apostolos inclusive:
multa enim ministerio Prophetarum Christi et

1881
Apostolorum revelata sunt quae antea non
credebantur, saltem explicitè.

Non verò creverit simpliciter? Controversatur
inter auctores, multi inter veteres ut Scotus, H.
à s. Victore, Durandus, Magister Sententiarum
s. Thomas, s. Bonaventura, et postea Suarez, de
Sugo, Psilluart etc. negant, dicentes objectum
fidei idem permansisse et novas tantum
explicationes in diversis temporibus habuisse,
atque omnia dogmata successivè publicata
aut definita in duobus principis generalibus
implicitè contenta fuisse nempe in fide Dei
in fide Divinae Providentiae circa salutem
hominum: in fide Dei quae continentur quae ad
Deum et ad nostram beatitudinem spectant
et in fide divinae Providentiae reperiuntur
omnia quae ad generis humani salutem fiunt
à Deo.

Plures verò recentiores ut T. Antoine,
Aherminier, Simonet, Theologia Pictaviensis,
quorum sententia videtur probabilior dicunt
objectum fidei ab Adamo ad Christum etc.
Apostolos inclusive simpliciter crevisse, quia
multa revelata sunt per Noe, Abraham, Jacob,
Moysen, Davidem aliosque Prophetas et
multo plura per Christum et Apostolos ut
sacrificia Veteris legis, sacramenta Novae leg.
etc. ad substantiam fidei certè pertinentia
quae tamen non possunt haberi ut prima

revelationis explicationes.

Non objectum Fidei ab Apostolis usque ad nos creverit?

Objectum Fidei crevit secundum quid nam Ecclesia suprema utens potestate infallibiliter judicandi in controversiis fidei multe definiit quae antea ignorabantur vel liberae hominum disputationi relinquebantur et quae ideo facta sunt de fide: nova quidem non condidit dogmata sed effecit ut articuli fidei impliciti fierent objectum fidei explicitae.

Non verò crevit simpliciter objectum fidei ab Apostolis usque ad nos quia 1º Spiritus sanctus docuit Apostolos omnem veritatem 2º quia Ecclesia sibi nunquam attribuit potestatem dogma novum revelandi sed tantum Scripturam et traditionem conservandi et interpretandi.

Objectum fidei inclusum est integrè in locis theologicis, id est in Scripturâ et traditione atque ejus organis, abbreviatum verò in symbolis quae sunt summa brevis vel tabula praecipuus fidei articulos explicitè continens.

Tria sunt nempe Apostolorum, Nicæno Constantinopolitanum et sancti Athanasii

Finis symboli hujus - ce modi conficiendi generatim fuit triplex 1º ut docentes haberent unam eandem quae fidei formulam quam omnibus proponerent 2º ut discipuli tenerent fidei formulam

quam memorie facili mandarent et frequenter pro-
giterentur 3 out fideles secum invicem consentirent,
ab infidelibus discernerentur et à falsis doctoribus
protegerentur.

Uniuscuiusque tamen particularis assignari pote-
stinis, nempe in primo instructio fidelium, in
secundo refutatio hæresum tunc notarum, in tertio
major declaratio et mysteriorum explicatio.

Equidem fidei articuli omnes non in his sym-
bolis aperte continentur, verum nec illud symboli
ratio permittebat aut exigebat, nec necessitates
errorum oppositorum urgebat, nec ratio disciplinæ
patiebatur. Hinc quamvis articulus de Eucharis-

ta autonymastice dicatur mysterium fidei tamen
in his symbolis nulla vel de illo vel de alio Sacra-
mento præter Baptismum fit mentio quia
Ad apostoli et Patres voluerunt duntaxat trahere
compendium doctrinæ fidei et de his quæ spectant
ad fidem speculativam et quæ indiscriminatim
ab omnibus adultis credi debent antè Baptismum.
Reliqua enim tunc explicabantur quando per
baptismum facti erant aliorum sacramentorum
capaces et eorum urgebat præceptum quod ipsum
Eucharistia testatur August. in Joan.

De Motivo Fidei.

Objectum formale seu motivum fidei proprium
quod revelata tenemus credere est auctoritas
suprema Dei loquentis in ejus summa verba

citata fundata. Firmiter enim credimus Deo aliquid revelanti quia nec fallere nec falli potest.

Quaedam sunt tamen praeambula fidei, id est notiones praeviae quae logicè actum fidei procedunt et mentem ad credendum disponunt v.g. lumen naturale rationis, revelatio, motiva credibilitatis et alia hujus modi.

Ratio humana etiam privata seu individualis potest sine fide et revelatione certò cognoscere quasdam veritates ordinis naturales quales sunt v.g. existentia Dei et hominum, motiva credibilitatis et per ea existentiam seu factum verae religionis revelatae et verae Ecclesiae et probatur ex variis argumentis in Logica expressis et ex improbatione à Gregorio XVI systematis oppositi quorundam Supernaturalistarum seu fideistarum nec non doctrinarum ^{dd} Lamennais et Gerber.

Revelatio est manifestatio veritatis à Deo facta modo supernaturali, habenda est ut factum et ideo aliorum instat factorum probari debet. Eius existentiae demonstratur per motiva credibilitatis quae sunt miracula, prophetiae et alia hujusce modi; nihil enim fide divinam credi potest nisi certò constet Deum locutum fuisse; parum refert utrum immediate voluntatem suam expresserit an mediate tantum per Prophetas, Apostolos vel per Ecclesiam definientem articulos fidei. Hoc patet insuper exemplo Christi et Apostolorum qui revelationem propo-

nentes illam ex motivis credibilitatis esse veram
probaverunt: idem aperte his verbis S. Thomas declarat
non enim crederet (homo) nisi videret ea esse credenda
vel propter evidentiam signorum vel propter aliquam
huius modi.

De Proprietatibus Fidei

Fides est absolute necessaria ad salutem ut dem-
onstratur 1° ex verbis Christi et Apostolorum. marex
Qui crediderit, salvus erit, qui vero non crediderit, con-
demnabitur - Joan. III. qui non credit jam judicatus
est - Heb. XI. 6. Sine fide impossibile est placere
credere enim oportet accedentem ad Deum quia
est et inquirentibus se remunerator sit.

2° ex concilio Trid. ubi dicitur: Fides est
humanae salutis initium, fundamentum et radix
omnis justificationis, unde constat justificationem
non magis posse existere sine fide quam edi-
ficium sine fundamento aut arbor sine radicibus.

3° ex testimoniis S. Patrum qui eo sensu
semper loquuntur v. g. S. August. vel potius antiqui
auctor sermonis inter opera ejus relati in appendice
« Merito laudatur fides sine qua nihil unquam
boni operis inchoatur atque pergitur secundum
illud quod scriptum est: Sine fide impossibile
placere Deo »

Attamen ex iis quae fideles explicitè credere
tenentur quaedam sunt necessario credenda de
necessitate medio seu finis id est sine quibus

etiam inculpabiliter ignoratis salus obtineri nequit,
 alia necessitate præcepti sine quibus inculpabiliter
 ignoratis salus obtineri potest.

Necessitate mediæ credendum est explicitè
 Deum existere et remuneratorem bonorum esse juxta
 illud Apostoli: Hebr. XI. 6. Accedentem ad Deum
 credere oportet quia est et inquirentibus se remu-
 neratos sit. Probabilius post adventum Christi et
 sufficientem Evangelii promulgationem explicitè
 credere oportet aut saltem implicitè Christum
 et sanctissimam Trinitatem: quidam vero conten-
 dunt duo posteriora esse necessaria necessitate
 præcepti.

Credenda sunt necessitate præcepti et scienda
 saltem quoad substantiam 1º Symbolum 2º oratio
 dominica 3º Præcepta Decalogi et Ecclesie
 4º sacramenta quæ maximi interest accipere
 tanquam Baptismum, Eucharistia et Penitentia,
 alia vero quando sunt accipienda.

Ut aliquid fide divinâ credamus necesse est
 ut certitudo sit absoluta ipsaque excludatur
 erroris formido alioquin his veritatibus non præ-
 beretur assensus fidei requisitus. Sæpe sæpius quæ
 continentur in deposito revelationis sunt obscura et
 supra rationem quæ ea percipere non potest,
 attamen vera sunt et illis firmiter ad hærendum est,
 Deus enim tanquam sapientia infinita multa cognos-
 cit quæ nos fugiunt; si testimonium hominum

accipimus, a fortiori Deo revelanti credere debemus
siquidem testimonium ejus majus est.

De Subjecto Fidei.

Subjectum fidei est illud in quo fides residet.
Duplex est, scilicet proximum in quo immediate
residet fides, nempe intellectus, et remotum in quo
mediate residet fides, nempe persona fidem habens.
Hic autem agitur de subjecto remoto quoad
fidem habitusalem simul et actusalem.

Subjectum fidei sunt, scilicet:

1° omnes justi in terris, quia illis fides est absolute
necessaria ut in justitia permanent ut
constat ex his verbis scripturae sacrae jam citatae.
Sine fide impossibile est placere Deo.

2° animae in Purgatorio detentae nam habent
spem quae fidem supponit.

3° subjectum fidei possunt esse peccatores
Probat ut 1° ex Scriptura Sacra: si habueris
omnem fidem, charitatem autem non habueris
nihil sum 2° ex Cud. sess. 6. can. 28: Si quis dixerit
anipsum per peccatum gratiam simul et fidem
semper amitti, anathema sit.

4° item haeretici materialiter id est qui ob
ignorantiam invincibilem et rectam dispositionem
servant fundamenta fidei nam illi implicite
simul cum fundamentis fidei admittunt

139

etiam quod rejicere videntur

Subjectum fidei non sunt scilicet:

1° Haeretici formaliter, id est qui revelatione sufficienter cognita aliquod dogma negantes eo ipso. negant fundamenta fidei nempe ejus motivum et regulam id est auctoritatem Dei revelantis et Ecclesiae proponentis. Probat^{ur} 1° ex Script. 1 ad Tim. 1. 19 ubi Hymeneus et Alexander propter negationem resurrectionis futurae dicuntur fidem amisisse 2° quia illi implicite simul cum fundamentis fidei rejiciunt etiam quod admittere videntur.

2° Infideles et apostatae sic dicti quia fidem nunquam habuerunt ^{aut} ~~et~~ habitam^{us} juraverunt.

3° Dubii in fide Probat^{ur} 1° ex jure canonico. Dubius in fide est infidelis 2° quia dubius non assentit veritatibus revelatis sed manet incertus.

4° Demones et damnati ut potè incapaces Doni divini et actus supernaturalis in ordine ad vitam aeternam

5° Angeli et beati in coelis quia visione intuitiva gaudent quae fidem excludit.

Sit nomen Domini benedictum

134

✓

1591

139

169